Advies voor burgemeester en wethouders

gemeente Staphorst

Afdeling: **Fysieke Leefomgeving**	Behandelend ambtenaar: **W. Dijk**	Telefoonnummer: **(0522)** 46 75 70	Paraaf manager: Ordelman, Jeannet	Registratienummer: **ADV/23 - 17202**
Afdeling:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:		Zaaknummer: **Z44868**
Datum: **1 mei 2023**	Portefeuillehouder: **Wethouder ing. L. Mulder**	Paraaf jur. consulent: N.v.t.	Paraaf fin. consulent: N.v.t.	Aantal bijlagen: 5

Onderwerp:
Proces ontwerp PPLG

Te behandelen in college B&W: 09-05-23
Beslissing college B&W:
1. Kennis te nemen van de bijgevoegde:
 a. '95% versie' van het concept ontwerp Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG)
 b. '95% versie' van het concept gebiedsprogramma Noordwest Overijssel
 c. '95% versie' van het concept gebiedscommunicatieplan Noordwest Overijssel 2. De raad over het proces te informeren via het bijgevoegde raadsmemo

Advies:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde:
   a) '95% versie' van het concept ontwerp Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG)
   b) '95% versie' van het concept gebiedsprogramma Noordwest Overijssel
   c) '95% versie' van het concept gebiedscommunicatieplan Noordwest Overijssel
2. De raad over het proces te informeren via het bijgevoegde raadsmemo

Bijlage(n):

1. Raadsmemo Proces ontwerp PPLG
2. 95% versie concept ontwerp PPLG
3. 95% versie concept gebiedsprogramma Noordwest Overijssel
4. 95% versie concept gebiedscommunicatieplan Noordwest Overijssel
5. Coöperatief plan Staphorst

Besluit openbaar	Ja

Toelichting

Inleiding
In het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) benoemt het Rijk de opgaven voor natuur, stikstof, landbouw, water, bodem en klimaat. Het is vervolgens aan de provincies om daar invulling aan te geven. De provincie Overijssel pakt dit als volgt aan:

1. *Overijssel stelt een concept ontwerp PPLG op*. In januari '23 heeft de provincie Overijssel al een eerste versie aan het Rijk opgestuurd. Het definitieve ontwerp PPLG wordt voor 1 juli door GS aan het Rijk opgestuurd.
2. *Gebiedsgerichte Aanpak.* De opgave verschilt per gebied in Overijssel. Daarom kiest de provincie voor een gebiedsgerichte aanpak (GGA). Overijssel is daarbij in zes GGA gebieden ingedeeld. Staphorst maakt – samen met de gemeenten Zwolle, Kampen, Zwartewaterland en Steenwijkerland - onderdeel uit van het GGA gebied Noord West Overijssel. De plannen binnen een GGA gebied worden vastgelegd in gebiedsprogramma's
3. *Deelgebieden.* In Noordwest Overijssel is sprake van *een* enorme diversiteit in onder andere natuur en landbouwgebruik. De opgaven binnen die gebieden kunnen dan ook van elkaar verschillen. Daarom zijn binnen het GGA gebied Noordwest Overijssel drie deelgebiedcommissies opgericht. In de deelgebiedscommissies wordt gewerkt aan (de start van) pilotprojecten en draagvlak in het gebied.

Het concept voorontwerp PPLG en het concept gebiedsprogramma Noordwest Overijssel zijn voor 95% gereed. Op 12 mei wordt deze versie besproken in de regiegroep Noordwest Overijssel. De portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening / landbouw vertegenwoordigt uw college in deze regiegroep. De regiegroep van 12 mei is een laatste kans voor colleges om nog opmerkingen mee te kunnen geven. Om die reden wordt voorgesteld om kennis te nemen van de '95% versies" en eventuele opmerkingen te delen met de portefeuillehouder. Ook wordt voorgesteld om de raad te informeren over het proces tot en met 1 juli.

Argumenten

1.1 De provincie acht het van cruciaal belang om de gemeentelijke inbreng vroegtijdig en breed te betrekken.
Zo raken onderwerpen als de sociaal economische kwaliteit van het buitengebied en het toekomstperspectief van de agrarisch ondernemers nadrukkelijk aan gemeentelijke taken. In de (ruimtelijke) uitwerking van het PPLG zullen de gemeenten in de toekomst ook een nadrukkelijke rol krijgen

1.2 *Gemeenten in Overijssel hebben geen formele besluitvormende rol bij het opstellen van het PPLG. Niettemin kunnen zij, indien gewenst, wel proberen om invloed uit te oefenen.*
Op de volgende manieren kunnen gemeenten proberen om invloed uit te oefenen:

- *Gebiedstafels:* Inbreng leveren via de regiegroep: Overijssel is in zes GGA gebieden ingedeeld. Voor elk deelgebied zijn gebiedstafels / regiegroepen ingesteld. Gemeenten worden daarin geconsulteerd. Dit betekent dat colleges via de portefeuillehouder hun standpunten kunnen inbrengen, maar dat de provincie deze standpunten niet hoeft over te nemen. Hetzelfde geldt voor de andere gebiedspartners zoals de waterschappen, landbouw,- en natuurorganisaties etc.
- *Wensen & bedenkingen*. Raden kunnen aan de hand van een proces van wensen en bedenkingen hun standpunten kenbaar maken aan de provincie.
- *Politieke lijn.* Bestuurders kunnen gebruik maken van hun contacten in de politieke lijn.

Het eerste punt – inbreng leveren via de regiegroep – valt binnen het handelingsperspectief van uw college. Om die reden wordt gevraagd om kennis te nemen van de 95% versies van het concept ontwerp PPLG, het concept gebiedsprogramma Noordwest Overijssel en het concept gebiedscommunicatieplan Noordwest Overijssel.

Toelichting

1.3 Voorgestelde aandachtspunten voor regiegroep van 12 mei over 95% versie concept ontwerp PPLG

- *Complimenten* voor voorgestelde 3*3 aanpak en gebiedsgerichte aanpak
- *Prioriteit 1*: Het is cruciaal dat we met een integrale aanpak aan de slag kunnen waar alle sectoren bij betrokken worden, en de verantwoordelijkheid in het gebied ligt. Dat alle doelen bekend zijn, en dat we die doelen in één integrale aanpak kunnen realiseren. Wat niet helpt, is als er gedurende het proces op losse onderdelen aparte trajecten geïntroduceerd worden. Een voorbeeld hiervan is de aanpak piekbelasters. We vragen de provincie Overijssel om hier met het Rijk over in gesprek te gaan. Zie verder ook motie 143.
- *Prioriteit 2*: Zorg dat de gebieden die nu al aan de slag willen, zo snel mogelijk gefaciliteerd worden. Het Staphorsterveld is zo'n gebied. Met het coöperatief plan als basis, hebben we drie concrete verzoeken. Deze verzoeken passen binnen de realisatiestrategie zoals weergegeven in hoofdstuk zes.

    i. We hebben naar schatting € 120.000 nodig voor de inhuur van een projectleider[1] die aan de slag gaat met een pilotproject waarbij de samenwerking tussen agrarisch natuurbeheer en Staatsbosbeheer verstevigd wordt. We pleiten in dat kader voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer en meer ruimte om contracten hiervoor af te sluiten.
    ii. We hebben naar schatting € 120.000 nodig voor een projectleider[2] die met betrokken partijen aan de slag gaat met een pilotproject waarbij de waterkwaliteit en de waterpeilen worden onderzocht en verbeterd – binnen het kader dat het veenweidegebied in stand kan blijven.
    iii. We vragen om provincie om zo snel mogelijk met een concrete werkwijze te komen voor het opkopen & beschikbaar houden van grond van stoppende boeren. Dit is nodig om initiatieven op gang te krijgen en voorkomt tevens dat gronden verkocht worden voor doeleinden die niet bijdragen aan de doelen uit het PPLG.

- Aanbeveling 1: Overweeg de herinvoering van een 'Dienst Landelijk Gebied-achtige' uitvoeringsdienst
- *Aanbeveling 2*: In hoofdstuk 4 is een globale financiële berekening weergegeven. Het is van cruciaal belang dat deze zo snel mogelijk wordt uitgediept op gebiedsniveau.
- *Aanbeveling 3*: provincie gaat gevolgen voor brede welvaart inzichtelijk maken. Zij neemt echter geen standpunt in over wat er gebeurt als de brede welvaart in gebieden achteruit gaat. Wat ons betreft is dit standpunt dat de brede welvaart minimaal gelijk moet blijven
- *Aanbeveling 4*: Uitvoering in relatie tot de krappe arbeidsmarkt. Dit risico is benoemd en kan volgens de tekst op pagina 9 beheerst worden door "een goed personeelsmanagement, tijdige werving van nieuwe medewerkers en goede training en opleiding van bestaand personeel". We verwachten echter dat dit niet zo eenvoudig zal zijn. Dit signaal kwam ook terug uit het bestuurlijke VNG gesprek over de toekomst van het landelijk gebied van 9 mei j.l. We moeten niet in een situatie terechtkomen waarin we de beloften als gezamenlijke overheden niet waar kunnen maken. Dit kan voorkomen worden door de hoeveelheid werk af te stemmen op de beschikbare capaciteit; niet door te wensdenken over het vergroten van de capaciteit. Bezie dat ook in samenhang met de benodigde capaciteit voor andere transitieopgaven. Denk niet: "daar vinden we wel mensen voor". Want zo simpel zal het niet meer zijn. Geef de winstwaarschuwing af dat de uitvoering kan vertragen / vastlopen op capaciteitsgebrek. Hierdoor laat je zien dat je rekening houdt met de gemeenten.
- *Aanbeveling 4:* noem bij randvoorwaarden dat vergisting van dagverse mest mogelijk gemaakt moet worden (o.a. door RAV erkenning voor dichte vloeren en RAV-erkenning voor reductie van methaan- en ammoniakuitstoot door dagontmesting met een NH3-missiefactor onder 6 kg per plaats.

---

[1] Inhuur voor periode najaar 2023 en 2024. Gemeente Staphorst zal als opdrachtgever fungeren. Berekening op basis van 16 uur per week * uurtarief van € 130.

[2] Inhuur voor periode najaar 2023 en 2024. Gemeente Staphorst zal als opdrachtgever fungeren. Berekening op basis van 16 uur per week * uurtarief van € 130.

Toelichting

1.4 Voorgestelde aandachtspunten voor regiegroep van 12 mei over 95% versie concept gebiedsprogramma Noordwest Overijssel

- *Complimenten* voor de verzamelde informatie
- *Complimenten* voor tekst in paragraaf 3.5.4 over coöperatief plan Staphorst en verwijzing naar motie 142
- *Aanbeveling 1:* beschrijf per deelgebied het huidige handelingsperspectief voor boeren en benoem voor het gebied Staphorsterveld de drie concrete verzoeken zoals verwoord onder 1.3. bij indringend verzoek 2
- *Aanbeveling* 2: geef snel duidelijkheid over de rol van monomestvergisting. Er zijn signalen dat ook in 2024 sprake zal zijn van een gunstige SDE vergoeding. In combinatie met een duidelijk signaal van de provincie (waar kan het, en waar niet) kan dit mogelijk zorgen voor een versnelling in het terugbrengen van de methaan,- en indien gecombineerd met een stikstofstripper – stikstof uitstoot.

1.5 Voorgestelde aandachtspunten voor regiegroep van 12 mei over 95% concept gebiedscommunicatieplan Noordwest Overijssel

- Zorgpunt: Het PPLG raakt elke boer. Als we nu bij een willekeurige boer zouden aanbellen, is de kans echter groot dat hij niet precies weet wat er speelt. Hier maken wij ons zorgen over. Werk desnoods met gerichte brieven aan agrarische bedrijven.

Kanttekeningen
n.v.t.

Risico's
Zie paragraaf "risico's" op pagina's 9 en 10 uit de 95% versie van het concept ontwerp PPLG.

Financiën (subsidies, belastingen)
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Vooruitlopend op de uitvoering van het PPLG kan wel vermeld worden dat in de zomernota melding gedaan zal worden van uitvoeringslasten voor de transitieopgaven in het landelijk gebied.

Uitvoering
De portefeuillehouder neemt de punten uit uw bespreking mee naar de regiegroep Noordwest Overijssel van 12 mei. De provincie is niet verplicht om iets met deze inbreng te doen.

Communicatie
De belangengroeperingen in het gebied zijn vertegenwoordigd zijn in de regiegroep Noordwest Overijssel en deelgebied commissie Staphorsterveld. Aangezien de provincie verantwoordelijk is voor het PPLG, wordt afgeraden dat de gemeente Staphorst een nadrukkelijke rol pakt in de communicatie over het PPLG. Dit zou immers kunnen impliceren dat de gemeente verantwoordelijk is en / of een besluitvormende rol heeft.

Raad
Voorgesteld wordt om de raad te informeren via bijgevoegde raadsmemo. Dit raadsmemo kan geagendeerd worden via de collegeberichten van de raadsvergadering op 30 mei. Aangezien onderdelen van de planning uit het bijgevoegde raadsmemo zich al voor 30 mei afspelen, wordt voorgesteld om de griffie te vragen om de tekst uit het raadsmemo ook vast mee te nemen in de wekelijkse (niet openbare) nieuwsbrief aan raadsleden.